

Hoofdstuk 90

Lieve kleinkinderen,

Lang geleden, ik ging nog naar de lagere school, wat nu de basisschool heet, las ik een spannend jongensboek. De titel ben ik vergeten en het verhaal ook. Alleen het slot, het laatste hoofdstuk kan ik mij nog herinneren.

In dat boek ging het over twee grote jongens die door dik en dun vrienden waren. Vrienden voor het leven, zoals wij nu zeggen. Wat er precies gebeurde weet ik dus niet meer, maar de ene jongen redde met gevaar voor zijn eigen leven, het leven van zijn vriend. Wel moest hij daarna zwaar gewond in het ziekenhuis worden opgenomen. Toen hij maanden later weer naar huis mocht, had de opa van zijn vriend voor beide jongens een roeiboot gemaakt. Konden de twee vrienden mooi samen bootje varen.

Maar voordat ze die roeiboot kregen, moest eerst heel officieel de naam onthuld worden. Ze mochten er naar raden. De mooiste namen bedachten ze, maar steeds hadden ze het mis. Toen opa tenslotte het doek, dat over de naam hing eraf haalde, waren beide jongens stil.

Op de roeiboot had opa de volgende naam geschilderd:

'David en Jonathan'

Hoofdstuk 90 - Jonathan, de koningszoon - 1 Samuël 20

Die nacht, toen David uit de koningsstad vluchtte, liep hij uren en uren. Hij wist dat het om zijn leven ging en dat hij nergens in het land veilig was. Maar de grens overgaan, naar het buitenland, dat leek hem geen goed idee.

Zo kwam hij een dag later in het stadje Rama, waar de oude profeet Samuël woonde. Juist nu wilde hij graag nog een keer met de man praten die hem tot koning van Israël gezalfd had. Het deed hem goed om zijn verhaal bij deze oude profeet kwijt te kunnen.

Maar al redelijk gauw bleek dat koning Saul hem zelfs bij deze oude Godsman niet met rust kon laten. Samen gingen ze naar Najoth, een stadje niet ver vanaf Rama, waar veel profeten woonden.

Maar als zij gedacht hadden dat ze hier voor de koning veilig waren, dan hadden ze mis gedacht. Koning Saul stuurde soldaten om David gevangen te nemen. Maar in plaats dat ze hem ophaalden kwam de geest van God over hen en begonnen de soldaten te profeteren. Met een tweede en derde groep soldaten ging het precies zo. Natuurlijk hoorde koning Saul wat zijn soldaten was overkomen, maar hij liet het er niet bij zitten. Als zijn soldaten hun plicht niet deden, dan zou hij het zelf wel doen.

Maar hij was nog niet eens bij de profeten die hem zingend en dansend tegemoet kwamen of de geest van God kwam ook over hem. Koning Saul profeteerde en raakte zo overstuur dat hij niet meer wist wat hij deed. Hij vergat David. Hij wist helemaal niet meer waarvoor hij hier gekomen was. Hij scheurde zijn koningsmantel van zich af en daar lag hij in zijn hemd op de grond. Een hele dag en een hele nacht lang. De mensen spraken er schande van. Toen koning Saul weer tot zichzelf was gekomen ging hij beschaamd naar huis. Hij durfde David niet meer gevangen nemen.

Is koning Saul onder de profeten?

Kort na deze wonderbaarlijke reis van koning Saul naar het stadje Najoth, kreeg David nog een keer de kans om Jonathan te ontmoeten. Hij wist dat het hem zijn leven zou kunnen kosten, maar hij wilde zo graag nog een keer met zijn vriend praten. Jonathan dacht dat het wel een beetje mee zou vallen. Zijn vader besprak alles met hem en hij hoorde niet meer dat hij David wilde doden. Hij had immers al eens eerder een goed woordje voor David gedaan en dat was toen goed uitgekapt. Maar David kon niet geloven dat alles nu weer goed met zijn schoonvader zou zijn. Natuurlijk zou Saul niets tegen Jonathan zeggen. Hij wist maar al te goed dat zij vrienden waren. De koning loerde nog altijd op hem!

‘Ik zweer je Jonathan,’ zei David tegen zijn vriend Jonathan, ‘zo waar de Heer leeft en zo waar als jij leeft, ik ben maar één stap van de dood verwijderd.’

Jonathan zei: ‘Maar zeg mij toch wat kan ik voor jouw doen?’

David dacht na. Hij wilde niet graag naar het buitenland vluchten, maar hij durfde ook niet naar koning Saul te gaan. Als Jonathan nu te weten zou kunnen komen hoe koning Saul op dit moment over hem dacht, heel misschien viel alles dan toch nog een beetje mee.

‘Goed,’ zei hij, ‘laten we het nog één keer proberen. Morgen is het de feestdag van Nieuwe Maan en wanneer ik dan niet bij de koning kom voor de

feestmaaltijd, zal hij zeker naar mij vragen. Zeg dan tegen hem dat mijn oudste broer mij opgehaald heeft voor een offerfeest bij mijn familie in Bethlehem. Vindt hij dat goed, dan is hij niet meer boos op mij en kan ik terugkomen. Maar wordt hij kwaad, laat het mij weten en dan zal ik een veilig onderkomen moeten zoeken. En heb ik echt iets verkeerd gedaan - ik zou niet weten wat! - kom dan zelf en dood mij, maar lever mij niet uit aan je vader.'

Kroonprins Jonathan wilde hierover niets horen.

'Jij bent niet schuldig,' zei hij, 'en ook al zou het wel zo zijn, dan nog zou ik jou niets aandoen. Want ik weet dat de Heer met jou is en dat Hij het koningschap van mijn vader aan jou zal geven. Wanneer ik dan nog leef, zal ik jouw trouwe dienaar zijn. Maar stel dat ik er dan niet meer ben, zweer mij dat je goed en barmhartig voor mijn kinderen zult zijn.'

Met een dure eed in de naam van de Heer beloofde David het.

Daarna ging Jonathan terug naar het koningshuis van zijn vader en David bleef in het veld achter.

Ze hadden afgesproken dat David over drie dagen hier op deze zelfde plek weer zou zijn en zich achter een rots zou verstoppen. Dan zou Jonathan ook komen met één van zijn knechten. Hij zou dan gaan oefenen met pijl en boogschieten. Dat deed hij wel vaker en geen mens zou er iets achter zoeken. Wanneer hij dan zijn knecht zou bevelen om de pijlen weer op te halen en hij riep van: 'Niet zo ver! De pijl ligt veel dichterbij,' dan zou dat een teken zijn dat koning Saul niet meer boos op hem was. Maar riep hij: 'Nee, de pijlen liggen veel verderop!' dan zocht de koning hem en moest hij vluchten.

Het was de feestdag van Nieuwe Maan. In het koningshuis van Saul was een feestmaaltijd klaargemaakt voor vier mannen. Naast de koning zat Abner, zijn legeraanvoerder. Aan de andere kant van de tafel zat kroonprins Jonathan, maar de stoel naast hem, die van David, bleef leeg. Saul zei er die dag niets van. Hij dacht bij zichzelf dat het misschien toeval was of dat David niet rein was of iets dergelijks. Maar toen David de volgende dag nog steeds niet aanwezig was, werd hij kwaad.

Hij zei: 'Waarom is die zoon van Isaï niet aan de maaltijd verschenen? Gisteren niet en vandaag weer niet! Weet hij niet meer waar op feestdagen zijn plaats is?' Jonathan antwoordde rustig: 'O ja vader, David heeft mij dringend verlot gevraagd om naar Bethlehem te gaan. Zijn broer kwam hem halen. Ze hebben daar als familie een groot offerfeest.'

Koning Saul werd wit van kwaadheid.

'Maar begrijp jij het dan nog nooit!' schreeuwde hij. 'Die Judeeër wil ons kapot maken! Een kind kan dat zelfs begrijpen, maar jij wilt het niet weten! Op dat offerfeest in Bethlehem maken ze plannen om ons van de troon te stoten. Zij willen met elkaar David koning maken. En ik kan je dit zeggen, *zo lang die zoon van Isaï leeft, zul jij nooit koning worden!*'

Hij wond zich hoe langer hoe erger op en was niet meer voor rede vatbaar. Luid en heftig schreeuwde hij: ‘Maar ik weet wel Jonathan, dat jij het met David houdt! Je bent het niet waard om mijn zoon te zijn. Je bent een schande voor je moeder en voor mij. Hoe kun jij daar nu zo rustig zitten terwijl je weet dat ze daar in Bethlehem plannen maken om ons van de troon te stoten!’

Jonathan ging staan en liep de kamer uit.

Vooruit, stuur soldaten naar Bethlehem om hem op te halen! Want die David moet sterven....’

En had Jonathan nu maar zijn mond gehouden. Hij wist toch dat zijn vader op dat moment niet voor rede vatbaar was?

Maar alsof hij zijn vriend wilde verdedigen zei hij: ‘Waarom moet David sterven? Wat heeft hij dan gedaan?’

Deze eenvoudige vraag maakte koning Saul helemaal woedend. Hij sprong overeind. Was dit nu zijn zoon? Was dit de kroonprins van Israël? Hij pakte zijn koningsspeer en smeed die over de tafel heen naar zijn eigen zoon Jonathan. In zijn blinde woede richtte Saul verkeerd en gelukkig doodde hij zijn eigen zoon niet.

Jonathan zei niets meer. Gehaast ging hij staan en liep de deur uit. Niet eens was dit het ergste voor hemzelf, vond hij, maar juist voor zijn vriend David.... Wat zou zijn toekomst worden als zijn vader hem zo erg haatte....?

Het was duidelijk: tussen zijn vader en David zou het nooit weer goedkomen. Morgenvroeg zou hij zijn vriend waarschuwen.

In de feestelijke eetkamer, bij brood en wijn, zat koning Saul alleen met Abner. Aan de andere kant van de tafel stonden twee lege stoelen. Zijn eigen zoon weggelopen en zijn trouwste dienaar David moest voor hem vluchten om zijn eigen leven te redden. En dat allemaal als het gevolg van zijn jaloezie en haat. Koning Saul voelde zich eenzaam en verraden. Hij begreep niet dat het door hemzelf kwam. Hij had God afgezworen en nu had de Heer hem verlaten.

De volgende ochtend zat David in de schaduw van de hoge rots. In de verte zag hij Jonathan aankomen met zijn boog op z'n rug. Een jongen naast hem droeg zijn pijlen. Zou Saul nog net zo boos op hem zijn als eerder? Of zou hij zich schamen en het weer goed met hem willen maken? Maar hoe lang zou het dan goed gaan? Een paar weken? Of zelfs maanden? Maar wanneer zou er dan weer een woede uitbarsting komen? Twee keer had koning Saul hem al naar het leven gestaan door een speer naar hem te gooien. Twee keer was het goed gegaan. Maar het hoefde maar één keer raak te zijn! Nee, het was beter de wijde wereld in te gaan!

Jonathan bleef stil staan en schoot een pijl weg. De jongen liep er achteraan om de pijl weer op te halen. En nog een pijl schoot Jonathan hoog over het hoofd van de jongen heen.

‘Ligt de pijl niet verder weg?’

Toen hoorde David zijn vriend Jonathan roepen: ‘Ligt de pijl niet verder weg?’ David wist genoeg. Sauls boosheid was niet voorbij. Hij moest vluchten. Maar waarheen?

David hoorde Jonathan nog een keer roepen: ‘Toe, loop door. Blijf daar niet staan treuzelen. De pijl ligt verder weg.’

Er was dus haast bij! Dit zou dus de laatste keer worden dat hij Jonathan zou zien. Alles moest hij opgeven. Zijn werk, zijn huis, zijn jonge vrouw. Wat zou Michal ervan vinden? Zij had zijn leven gered. Maar meegaan op de vlucht? Nee, dat ging niet. Wanneer zou hij haar weerzien?

En daar zag hij Jonathan aankomen. Hij had de jongen weggestuurd met zijn pijlen en zijn boog. Jonathan liep naar David toe. Nu zouden ze dus toch nog met elkaar praten. Beiden waagden ze hiermee hun leven. Als koning Saul dit te weten zou komen!

Uit de schaduw van de rots kwam David tevoorschijn en boog driekeer diep voorover. Toen was Jonathan bij hem en sloeg de armen om hem heen. Beide mannen huilden van blijdschap om deze laatste ontmoeting en om het afscheid dat ze zo dadelijk van elkaar moesten nemen. Ze spraken nog lange tijd met elkaar en vernieuwden de plechtige eed die er tussen hen was.

Daarna gingen ze elk hun weegs. David ging heen en Jonathan keerde terug naar de stad.

De laatste ontmoeting tussen David en Jonathan.